

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Christiansborg
1240 København K

Dato: 10. marts 2009
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2009-157-0063
Dok.: JTS41338

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 2 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om maksimalt 8 timers transport af udsættersøer (B 14), som Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har stillet til justitsministeren den 27. februar 2009.

Brian Mikkelsen

/

Cristina A. Gulisano

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

**Spørgsmål nr. 2 fra Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
vedrørende forslag til folketingsbeslutning om maksimalt 8 timers
transport af udsættersøer (B 14):**

”Vil ministeren oplyse, om det vil være i strid med EU-retten
at indføre særregler i Danmark som foreslået i forslaget?”

Svar:

1. Ifølge beslutningsforslaget pålægges regeringen at arbejde for, at EU's regler om dyretransport skærpes, således at udsættersøer kun må transporteres i maksimalt 8 timer eller til nærmeste slagteri, og at denne tidsgrænse ikke kan forlænges ved ophold i samlestalde eller lign., samt at indføre særregler i Danmark, som sikrer dette, indtil de skærpede regler er indført i EU.

2. En stor del af reguleringen vedrørende dyretransporter er gennemført ved harmoniserede EU-regler, som Danmark ikke har mulighed for at fravige. Når man – som Danmark – ønsker at forbedre forholdene for dyr under transport, vil en skærpelse af reglerne derfor i første række skulle ske ved ændring af EU's regler om transport af dyr.

Justitsministeriet havde i forlængelse af forhandlingerne i EU om Rådets forordning nr. 1/2005/EF af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter m.v. (transportforordningen) en række drøftelser med Folketingets partier med henblik på at identificere områder, hvor Danmark på egen hånd – inden for EU-rettens rammer – kan gennemføre forbedringer af dyrs velfærd under transport.

Et af de områder, som blev identificeret i den forbindelse, var kravene til dyrs transportegnethed i kapitel I i transportforordningens bilag I. Det fremgår heraf, at ingen dyr må transporteres, medmindre de er egnede til den påtænkte transport, og alle dyr skal transporteres under sådanne forhold, at de ikke kommer til skade eller påføres unødigt lidelse, jf. pkt. 1. Endvidere fremgår det, at tilskadedkomne dyr og dyr, som har fysiologiske skavanker eller undergår en patologisk proces, betragtes som ikke-egnede til transport, jf. pkt. 2. Transportforordningen indeholder dette sted en liste over, hvornår dette ”især” er tilfældet.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan denne opregning ikke anses for udtømmende. Det er derfor vurderingen, at det er muligt at fastsætte na-

tionale bestemmelser, hvorefter hele kategorier af dyr ikke anses for egnede til transport forudsat, at de pågældende kategorier angår dyr, som kan anses som ”tilskadekomne dyr” eller ”dyr, som har fysiologiske skavanker eller undergår en patologisk proces.”

Dette er baggrunden for, at Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport (transportbekendtgørelsen) indeholder en bestemmelse om, at søer, som flyttes fra besætninger efter at have indgået i en produktion af smågrise (udsættersøer), ikke anses for egnede til transporter på mere end otte timer, jf. bekendtgørelsens § 7.

Af transportforordningens artikel 2, litra r, 2. led, fremgår imidlertid, at samlesteder, der er godkendt i overensstemmelse med EF-veterinærforskrifterne, kan betragtes som et afgangssted, hvis afstanden mellem det første sted, hvor dyrene pålæsses, og samlestedet er under 100 km. Hvis det første sted, hvor dyrene pålæsses, ligger mere end 100 km fra samlestedet, kan samlestedet endvidere betragtes som et afgangssted, når dyrene her har været opstaldet, om muligt uden at være bundet, med strøelse og forsynet med drikkevand i tilstrækkelige mængder i mindst seks timer inden tidspunktet for afgang fra samlestedet.

Ved at benytte sig af muligheden i transportforordningens artikel 2, litra r, 2. led – dvs. lade søer gå over et samlested, hvor de opstaldes i mindst seks timer i stedet for direkte omlæsning – er det fortsat muligt at transportere søer til slagtning i Tyskland. Transporten kommer i disse tilfælde til at bestå af to særskilte transporter: Transport nr. 1 fra besætning til samlested og transport nr. 2 fra samlested til endeligt bestemmelsessted (slagteriet). Som følge af § 7 i transportbekendtgørelsen må hverken transport nr. 1 eller transport nr. 2 overstige otte timer.

Det bemærkes, at der for øjeblikket verserer en række civile retssager mod Justitsministeriet vedrørende de danske regler om beskyttelse af dyr under transport. En af sagerne vedrører netop forholdet mellem EU-retten og den nævnte regel om transport af udsættersøer i transportbekendtgørelsen.

3. Transportforordningen omfatter hele transportforløbet fra afgangsstedet til bestemmelsesstedet, herunder eventuel pålæsning, opstaldning og aflæsning af dyr på hvile- og omladningssteder, der i transportforordningens artikel 2, litra t, er defineret som ”ethvert ophold under transporten,

bortset fra bestemmelsesstedet, herunder et sted, hvor dyr er blevet omladet fra et transportmiddel til et andet, hvad enten de er blevet læsset af eller ej”, dvs. herunder samlesteder.

Et samlested er i transportforordningens artikel 2, litra b, defineret som ”et sted såsom en bedrift, en indsamlingscentral eller et marked, hvor tamdyr af heste eller kvæg, får, geder eller svin fra forskellige bedrifter samles i grupper med henblik på forsendelse”.

Efter transportforordningens artikel 9, stk. 1, skal de ansvarlige for samlesteder, der er godkendt i medfør af EF-veterinærforskrifterne, påse, at dyrene behandles i overensstemmelse med de tekniske forskrifter i kapitel I og kapitel III, del 1, i bilag I til transportforordningen.

For så vidt angår indholdet af de tekniske forskrifter, som der henvises til i transportforordningens artikel 9, stk. 1, bemærkes, at kapitel I i bilag I til transportforordningen som nævnt ovenfor indeholder de nærmere regler om dyrs egnethed til transport og kapitel III, del 1, indeholder en række krav, der skal overholdes i forbindelse med pålæsning, aflæsning og håndtering af dyrene under transporten.

Transportforordningen indeholder imidlertid ikke udtrykkelige bestemmelser om eksempelvis arealkrav på samlesteder. På den baggrund er det efter Justitsministeriets opfattelse muligt at opretholde eller fastsætte nationale bestemmelser om indretningen af samlesteder, der bl.a. sikrer, dels at der er passende faciliteter til rådighed til anbringelse, fodring og vanding af dyrene, dels at de fysiske forhold medvirker til at mindske den stress, som dyr udsættes for under ophold på samlesteder. De nationale regler vil dog naturligvis skulle tilpasses de rammer, der er fastsat i transportforordningen.

Kapitel 2 i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 674 af 14. juli 2003 om beskyttelse af dyr på samlesteder og andre samlinger af dyr med senere ændring (samlestedsbekendtgørelsen) indeholder særlige regler for samlesteder m.v., herunder regler om samlestedernes indretning og krav til personalet.

Af samlestedsbekendtgørelsens § 11 fremgår, at der på samlesteder skal være et tilstrækkeligt antal stier til opstaldning af de dyr, der håndteres gennem samlestedet, samt særlige stier til isolation af syge, tilskadekomne eller aggressive dyr. Stierne skal være indrettet således, at det er mu-

ligt at føre tilsyn med alle de dyr, der opholder sig i stierne. Endvidere skal stierne være indrettet således, at risikoen for, at dyr kommer til skade, mindskes mest muligt, og stierne skal være forsynet med drikkeanordninger.

Det følger endvidere af samlestedsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, at hvis dyr opstaldes flokvis, skal der træffes foranstaltninger til at forhindre slagsmål, således at risikoen for, at dyr kommer til skade, mindskes mest muligt. Dyr, som fra naturens hånd er fjendtligt indstillet over for hinanden på grund af art, køn, alder eller oprindelse, skal være adskilt, ligesom aggressive dyr og voksne handyr, der ikke er kastreret, altid skal opstaldes enkeltvis, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 2 og 3.

4. Justitsministeriet anmodede ved brev af 29. august 2008 bl.a. Fødevarerstyrelsen om en udtalelse om de kontrolmæssige erfaringer med bekendtgørelsens § 7. Fødevarerstyrelsen blev endvidere anmodet om en vurdering af, hvorvidt der efter styrelsens opfattelse veterinærfagligt er grundlag for at revidere den gældende regel om transport af udsættersøer.

Fødevarerstyrelsen har ved brev modtaget i Justitsministeriet den 3. december 2008 sendt en udtalelse til ministeriet. Af Fødevarerstyrelsens udtalelse fremgår det bl.a., at Fødevarerstyrelsen fortsat mener, at udsættersøer ikke er egnede til en samlet transport af længere varighed. Endvidere fremgår det, at det er en forudsætning for, at systemet med samlesteder som afgangsteder er dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt, at søerne under opstaldning i de mindst 6 timer har en reel mulighed for at hvile. Det er imidlertid Fødevarerstyrelsens erfaring fra den hidtidige kontrol på samlesteder, at dette ikke altid er tilfældet. Fødevarerstyrelsen anfører i den forbindelse, at søer, der ikke kender hinanden, vil forsøge at etablere en rangorden, når de sammenblandes, og at der i den forbindelse kan forekomme aggressioner. Fødevarerstyrelsen kan samtidig af navnlig dyresundhedsmæssige hensyn ikke anbefale, at det fremover forbydes at om-læsse udsættersøer på samlesteder.

En kopi af Fødevarerstyrelsens udtalelse fra december 2008 er sendt til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri som bilag til Justitsministeriets besvarelse af 18. december 2008 af spørgsmål nr. 1 vedrørende beslutningsforslag nr. B 14.

Som anført under førstebehandlingen den 5. december 2008 af beslutningsforslaget vil Justitsministeriet på baggrund af bl.a. Fødevarerstyrel-

sens udtalelse foretage en nærmere vurdering af, hvorvidt der veterinærfagligt og EU-retligt er et tilstrækkeligt grundlag for at revidere den gældende regel om transport af udsættersøer. Problemet vedrørende omlæsning af søer vil blive inddraget i evalueringen.

Det har imidlertid ikke på grundlag af Fødevarestyrelsens udtalelse fra december 2008 været muligt for Justitsministeriet at foretage en endelig undersøgelse af, om der veterinærfagligt og EU-retligt er tilstrækkeligt grundlag for at ændre den gældende regel om udsættersøers transportegnethed.

Justitsministeriet har på den baggrund den 19. januar 2009 afholdt et møde med Fødevarestyrelsen om udsættersøers transportegnethed og forholdene på samlesteder. På mødet blev det aftalt, at Fødevarestyrelsen i en supplerende udtalelse uddyber styrelsens udtalelse fra december 2008 og vurderer, om det vil være hensigtsmæssigt at indføre skærpede krav til opstaldning af udsættersøer på samlesteder. Justitsministeriet har endnu ikke modtaget Fødevarestyrelsens supplerende udtalelse.

5. Regeringen ønsker ligesom forslagsstillerne at sikre udsættersøernes velfærd under transport. Regeringen lægger imidlertid afgørende vægt på, at det sker inden for EU-rettens rammer.

Justitsministeriet overvejer således i øjeblikket, om der veterinærfagligt og EU-retligt er tilstrækkeligt grundlag for at indføre en regel om en maksimal transporttid for udsættersøer, som ikke kan forlænges ved et ophold på 6 timer på et samlested, ud fra en betragtning om, at dyrene som følge af indbyrdes slagsmål under opholdet på samlestedet ikke får det reelle hvil, som er en forudsætning for, at de kan anses for egnede til videre transport.

En sådan regel vil efter Justitsministeriets opfattelse ikke være i overensstemmelse med EU-retten, hvis det på en eller anden måde - f.eks. ved at stille skærpede krav til indretningen af samlestederne - er muligt at sikre, at udsættersøerne hviler, mens de er opstaldet på samlestedet.

Justitsministeriet har i den forbindelse noteret sig, at der den 17. februar 2009 er fremsat et forslag til folketingsbeslutning om enkeltbåsoptaldning af slagtesøer under transport og i samlestalde (B 102). Som nævnt ovenfor vil Fødevarestyrelsen i sin supplerende udtalelse vurdere, om det

vil være hensigtsmæssigt at indføre skærpede krav til opstaldning af udsættersøer på samlesteder.

Så længe Fødevarestyrelsens supplerende udtalelse ikke foreligger, og Justitsministeriet ikke har haft mulighed for at foretage en endelig vurdering af, om der veterinærfagligt og EU-retligt er tilstrækkeligt grundlag for at revidere den gældende regel om transport af udsættersøer, kan Justitsministeriet imidlertid ikke udelukke, at det vil være i strid med EU-retten at indføre særregler i Danmark som foreslået i beslutningsforslaget.

Justitsministeriet forventer, at resultatet af ministeriets undersøgelse af muligheden for at ændre den gældende regel om udsættersøers transportegnethed foreligger meget snart. Justitsministeriet vil herefter vende tilbage til udvalget.